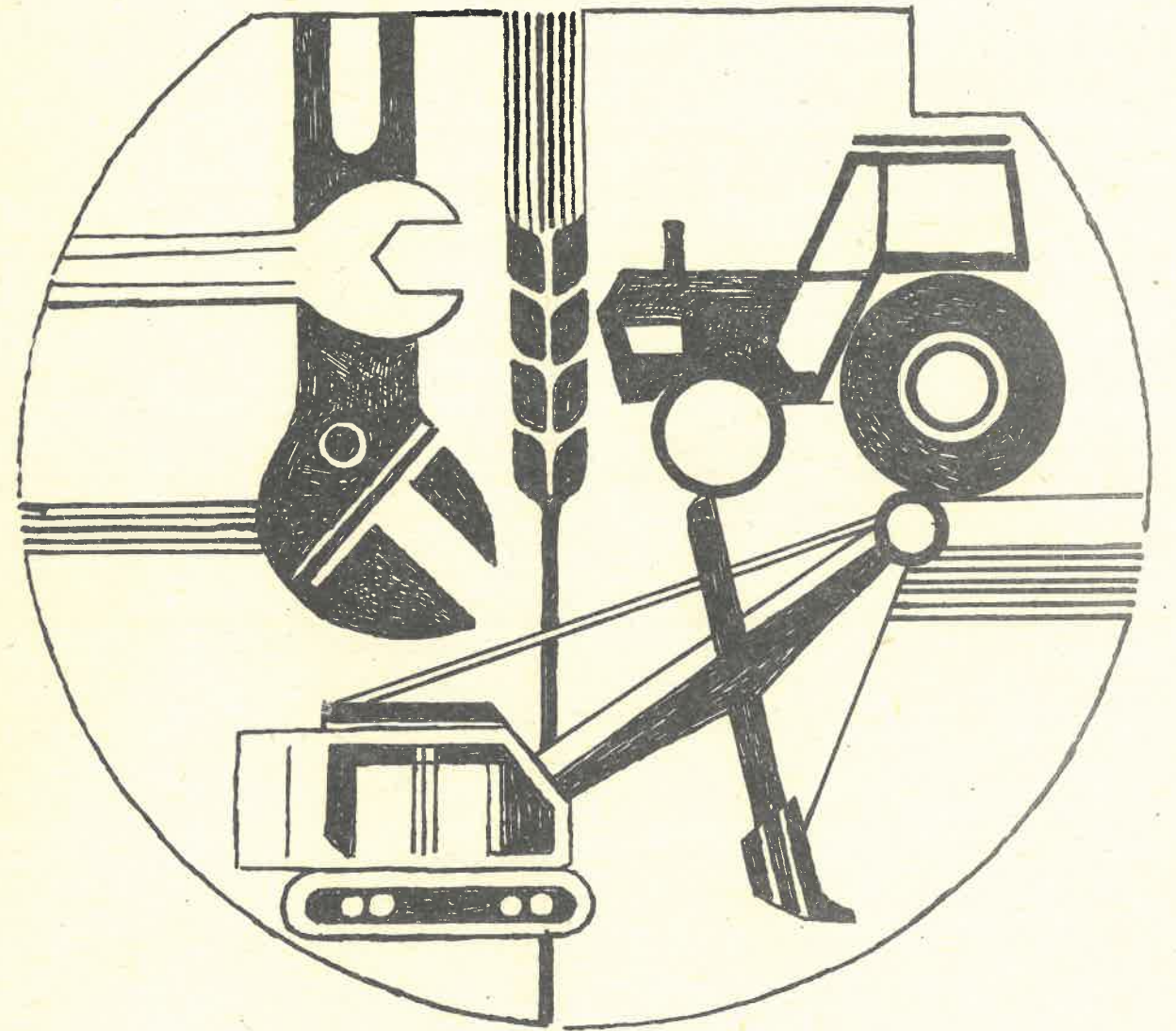

ZPRAVODAJ

MNV LIPTÁL

leden - duben 1987

*

PRAŽSKÉ POVSTÁNÍ

Ještě jednou jaro ! V čas ten milostný
rozkvetly větve ohněm střel
a kašny, dosud němé v tlamách ryb,
počaly zpívat. Ještě jednou jaro,
ještě jednou květen v květu střel !

Čas, který hryže krajky na zvonech
a přitom drápkem větru cuchá vteřiny,
zamával prudce mraky nad střechou.
Ten prapor sto let takto nezavíral,
když kamení se dalo na pochod.

Vzpomínám dny, kdy zvon snad počal sám
a střelny samy na hradbách
otevřely se náhle jako pěst
a kouř z nich tekł dolů po schodech
tak jako bahno. Ještě jednou jaro !

Ještě jednou, ještě jednou v struny
města ! Kdo je rozehráł,
kdo odnášel to město pod paží
jak loutnu, nebe zpřevracel
a zpíval květen ? Živí básníci,

ti, jež jsem znal, ti bilí do dlažeb
a v střepy oken, která řinčela,
a v kalužiny, které tmavěly,
a v překousané dráty na oknech
a v pneumatiky převrácených aut.

Ať je si tma už křídlem havraním
a tmou ! Jitra jsou závojem,
Jejž obléká si Praha vášnivě -
a v jejích věžích jako ve vlasech
plamen je vpleten, stuha, dým a krev.

Ach, ještě jednou jaro v rukou mých !

J. Seifert

MÁJOVÉ OSLAVY

Oslavy 1. a 9. května proběhnou ve znamení výročí oslav 42. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Náš lid pod vedením KSČ postupně vybudoval z osvobozeného Československa socialistickou zemi, která je v pevném svazku se Sovětským svazem a ostatními socialistickými zeměmi.

Májové oslavy v okresním městě Vsetín jsou zaměřeny na tyto dny:

pátek 1.5.1987 - 8,30 sraz účastníků na nadjezdu
9,00 zahájení manifestace
9,30 průvod a defilé alegorických vozů
11,00 ukončení průvodu

Doprava je zajištěna autobusem ČSAD, odjezd je Špice v 7,00 hod. Bude zastavovat na zastávkách ČSAD, pojedí rovněž posilový autobus.

Dále pojedí autobus VD Lipta-odjezd od školy v 7,45 a v 8,15. Zastavovat bude na zastávkách ČSAD.

Doprava zpět je rozvržena tak, že posilové autobusy odjedou 30 minut po ukončení průvodů a autobus VŠ Lipta pojedí dvakrát od restaurace v Rokytnici.

Autobusy ČSAD pojedou ze stanoviště na aut.nádraží č. 25 a 23.

pondělí 4.5.1987 - oslava osvobození naší obce

Oslavy proběhnou vzpomínkovou slavností u památníku padlých od 8,30 položením kytic k památníku padlým a projevem předsedy VO KSČ. Žáci škol budou mít branné dopoledne za účasti patronátních závodů. Uskuteční se v Oboře, na hřišti a u tanečního kola.

sobota 9.5.1987

Položení květin k památníku padlým občanům - zajistí členové SPB a VO SSM v 10,00 dopoledne.

Úspěšné a důstojné zabezpečení oslav je záležitostí všech orgánů, škol, složek NF, je záležitostí nás všech. Věříme, že všichni občané se zúčastní podle svých možností příprav i samotných oslav a podpoří tím mírovou politiku naší strany.

Zdeněk Gerža
člen komise pro oslavy

PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Potřeby člověka ve vyspělé společnosti se již netýkají pouze těch užitečných hodnot, které bezprostředně potřebuje ke své existenci. Dnes patří k nezbytným podmínkám života člověka i přírodní a životní prostředí, ve kterém žije. V posledním období proto stále častěji hovoříme o životním prostředí a máme na mysli zejména ovzduší, vodu, půdu, lesy, tj. ty složky, které jsou nejvíce ovlivňovány naší činností. Všechny tyto složky mají svůj specifický význam pro zachování zdravého životního prostředí a jsou vzájemně v úzké souvislosti.

Jedním z nejdůležitějších faktorů, které značně ovlivňují toto prostředí, je ovzduší. To působí bezprostředně na člověka, i když si to sám neuvědomuje. Stupeň působení je různý a závisí na stupni znečištění ovzduší i na druhu a délce působení na lidský organismus. Naše republika se řadí mezi země s nejvíce znečištěným ovzduším v důsledku rozvinuté průmyslové a energetické výroby. Nejvíce postižená je oblast Severočeského kraje, okolí Prahy a ani náš kraj na tom není nejlépe.

Průmyslovou činností, provozem energetických zařízení, vytápěním budov, provozem motorových vozidel a i důsledkem ostatních vlivů unikají do ovzduší látky, které zhoršují jeho původní složení a způsobují v našem okolí velké škody na zdraví lidí, zemědělských a lesních porostech, na hospodářských a veřejných budovách. Jsou příčinou snížení odolnosti člověka proti různým nemocem a mají za následek zvýšení výdajů na léky a léčení. Způsobují zvýšenou absenci v zaměstnání i fluktuaci. Znečišťují půdu, vody, lesy, působí na úbytek volně žijící zvěře, mají vliv na výskyt častých mlh a snížení bezpečnosti dopravy.

Z hlediska chemického složení se jedná především o plynné látky, které nepříznivě ovlivňují naše ovzduší a společně s tuhými látkami jako je prach a popílek vytvářejí hlavní složky znečištění.

I naše obec, i když ne v takové míře, nepříznivě ovlivňuje čistotu ovzduší, a to provozem domovních kotelen, kotelen škol a družstev, S ohledem na nutnost spalování méněhodnotných paliv se toto znečišťování každoročně zvyšuje. Například spalováním všech paliv uniká z našeho území asi 16 tun popílku a 8 tun oxidu siřičitého, ze dvou třetin se na tom podílají právě domovní kotelny.

Naše socialistická společnost vytváří podmínky pro zmírňování následků znečištěného ovzduší a ročně vynakládá značné finanční prostředky na budování odlučovacích zařízení, výzkum a vývoj nových metod a zařízení na likvidaci plyných exhalací, včetně budování nových energetických systémů se sníženými vlivy na čistotu ovzduší.

Vedle toho existuje celá řada institucí a orgánů, které zabezpečují řízení a správu v této oblasti a pečují o zachování zdravého životního prostředí, různých zákonných opatření a vyhlášek na úrovni vlády ČSSR, republikových vlád, ministerstev a národních výborů. Vedle hygienických předpisů, které určují základní požadavky na přípustné koncentrace vypuštěných škodlivin do ovzduší, existují i zákony vlády a opatření proti znečišťování ovzduší - např. zákon č.35/67 Sb., který určuje všem znečišťovatelům provozovat své zařízení tak, aby nevypouštělo nečistoty nad zákonem povolenou mez, v případě vyššího vypouštění jsou povinni platit poplatky. Za nedodržení stanovených podmínek jsou organizace i jednotlivci postihováni pokutami.

V naší obci se čistotou životního prostředí zabývá Rada MNV, která prostřednictvím Komise život. prostř. řeší základní otázky čistoty ovzduší, vod, okolí, veřejných i soukromých objektů, a tak přispívá k vytváření podmínek pro zlepšení vzhledu naší obce i zdravého bydlení. Je v zájmu nás všech, abychom svým počínáním nezhoršovali svoje okolí a každý podle možností naopak pomohl zvelebovat veřejná i soukromá prostranství, pečovat o zelen a vodní toky, řádně se starat o domovní odpady, nezvyšovat hluchost provozem motor. vozidel. Jež tak můžeme přispět i my k řešení rozsáhlého problému, který podmiňuje růst životní úrovně i rozvoje celé naší společnosti.

C.Válek

PROTIPOŽÁRNÍ OPATŘENÍ

Požární ochrana je věcí nás všech, proto bychom měli vědět, znát nové právní úpravy na tomto úseku. Platí od 1. července 1986, Také bychom měli vědět o následcích, které při požátech mohou vzniknout. Jen za rok 1986 na území okresu Vsetín vzniklo 108 požárů s přímou škodou 2.788 700,-Kčs, tři osoby byly usmrceny a 12 osob zraněno. Včasnými zásahy požárních jednotek byly uchráněny hodnoty téměř 22 mil.Kčs. Nejvíce požárů vzniklo právě v občanské vybavenosti a obytných domech, a to v počtu 31 požárů se škodou 310,000,-Kčs, 30 požárů v průmyslových závodech se škodou 1.559 200,-Kčs. Hlavními příčinami vzniku požárů jsou stále nedbalost, neopatrnost, občanů a odpovědných pracovníků, technické závady a dětská požárnost.

Na základě uvedených skutečností si proto dovoluji poukázat na základní povinnosti občanů, které vyplývají přímo ze zákona o požární ochraně č.133/85 Sb. a vyhlášky č.37/86 Sb. Máme snahu o snížení požárního nebezpečí, a proto vám chci poukázat na pravidla požární bezpečnosti se žádostí, abyste je, vážení občané, ve svém zájmu dodržovali!

Všeobecnými povinnostmi při předcházení požárům jsou:

- nekouřit a nepoužívat otevřený oheň na místech se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru
- nezakládat oheň v prostorách, kde může dojít k jeho rozšíření a nevypalovat prostory. Zde je třeba připomenout, že po celý rok je zakázáno vypalovat křoviny, trávu, plevel a suchý rákos na honebních i nehonebních pozemcích. Za porušování tohoto zákazu o kouření a manipulaci s otevřeným ohněm na místech se zvýšeným požárním nebezpečím lze udělit občanům důtku, nebo pokutu až do výše 5 tisíc Kčs.
- udržovat pořádek na půdách, ve sklepích a na jiných místech, ve kterých může dojít ke vzniku požáru.

Při používání tepelných spotřebičů je občan povinen:

- udržovat topidlo v dobrém technickém stavu
- instalovat a používat tepelný spotřebič podle přiloženého návodu
- skladovat palivo a ukládat jiné hořlavé látky v bezpečné vzdálenosti od tepelných spotřebičů /nejméně 4 m /, popel ukládat do nehořlavých uzavíratelných nádob
- neponechávat bez dozoru tepelné spotřebiče, které nemají automatickou regulaci
- zjistí-li občan závadu na tepelném spotřebiči, nesmí spotřebič používat až do doby odstranění zjištěné závady
- umožnit pravidelné čištění komínů v rodinných domcích i jiných objektech

Při skladování je občan povinen zejména:

- skladovat hořlavé materiály na půdě je možné jen ve vzdálenosti nejméně 1 m od komínového tělesa
- nesmí skladovat materiál tam, kde by to znemožnilo přístup k hlavnímu vypínači elektrické energie, hlavnímu uzávěru plynu, vody, v případě vzniku požáru, dále v prostoru, kde by to omezilo přístup požárních jednotek
- tuhá paliva se smí skladovat v prostorách k tomu určených, odděleně od ostatních druhů paliv, a to nejméně 1 m od tepelných spotřebičů
- občan je povinen pravidelně sledovat, zde nedochází k samovznícení /vytváření vodní páry, kouře, apod./, případně provést opatření k odstranění nebezpečí vzniku požáru

Topnou naftu je možno skladovat v množství nejvíce 50 l v bytě, a to jen v přenosných obalech, které musí být opatřeny nápisem "Topná nafta", k tomuto množství je možno skladovat 100 l topné nafty na jednu bytovou jednotku třeba ve sklepě. Je zakázáno skladovat uto naftu v sudech, maximální objem přenosné nádoby může činit pouze 50 l.

Občan může v garáži skladovat 40 l pohonných hmot na osobní auto a 80 l na nákladní auto, a to v přenosných obalech, tj. kovových kanistrech, ne v obalech z PVC.

Používá-li občan v bytě nebo v jiném objektu v jeho vlastnictví plynový spotřebič na propan-butan, může uvnitř těchto prostor být umístěna pouze jedna provozní tlaková nádoba s hmotností do 15 kg. Tato nádoba musí být umístěna na snadno přístupných a dostatečně větratelných místech, kde se nepoužívají jiné tepelné spotřebiče s otevřeným ohněm. Zásobní nádoby PB může občan skladovat jen ve zděných nebo plechových dobře větratelných přístavcích, přístupných z volného prostoru, nebo otevřených balkonů. Zásoba pro přenosné plynové spotřebiče na PB může být v bytě nejvýše do celkové hmotnosti 5 kg, tj. dvě 2 kg láhve. Prostory, kde jsou skladovány zásobní nádoby s PB, musí být zevně označeny bezpečnostní tabulkou.

Občan je povinen dbát zvýšené opatrnosti při zacházení s ohněm v době sklizně, při skladování úrody a v době sucha. Zde je nutno zabezpečit při skladování úrody /při výmlatu/ stohování/, zásobu vody alespoň 200 l a jiné věcné potřeby, pro případ nutnosti zdolávání požáru.

Občan nesmí provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemá odbornou způsobilost. Jedná se hlavně o svařování bez svářečského průkazu. Při porušování tohoto zákazu je možno udělit orgány NV důtku nebo pokutu až do výše 5 000 Kčs.

Velký důraz je kladen na dozor nad dětmi a osobami nesvéprávnými. Zde je občan povinen vykonávat dohled nad těmito osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání, je povinen dbát, aby tyto osoby svým jednáním nezpůsobilý požár. Zde taktéž je možný postih až do výše 5 000 Kčs.

Vážení občané, věřím, že osobním přístupem každého z nás, odpovědným a opatrným zacházením s tepelnými spotřebiči a dodržováním protipožárních opatření dokážeme snížit požárnost na minimum. Vždyť škody způsobené požáry ukusují ze společného krajíce nás všech, a proto se požární ochrana musí stát věcí nás všech!

Er. Hrbáček
předseda SPO

ČINNOST TJ START LIPTA LIPTÁL

Dne 7. února 1987 se konala v restauraci u Klesků v Liptále výroční členská schůze TJ Start Lipta Liptál. Schůze se zúčastnil zástupce OV ČSTV Vsetín s. Šuchma Augustin a hosté: s. Gerža Zdeněk za VD Lipta, MNV a VO KSC Liptál, s. Zrníková Marie, předsedkyně MV NF v Liptále, s. Budníková za TJ Start Ostrava, s. Miškulec Zdeněk za MS, s. Hrbáček František za SPO, s. Gavendová Marta za prov. 21 Vsetín-Rokytnice, s. Sušnová Miroslava za školskou komisi při MNV Liptál.

Ve své výroční zprávě předseda TJ Start podrobně zhodnotil:

- plnění usnesení z minulé výroční schůze
- plnění úkolů z plánu činnosti na rok 1986
- plnění socialistického závazku uzavřeného na počest XVII.sj.KSČ.

Bylo konstatováno, že až na malé výjimky splnila TJ všechny úkoly vyplývající z těchto dokumentů. Kriticky byla rovněž zhodnocena činnost funkcionářského sboru TJ Start, oddílu kopané /muži, dorost, žáci/, odboru turistiky a ZRTV a šachového oddílu. Všeobecně bylo konstatováno, že na všech úsecích je zapotřebí zlepšit práci a zapojit do ní i širokou členskou základnu. Zejména mládeži je třeba věnovat zvýšenou pozornost tak, aby jednak bylo plně využíváno vybudované tělovýchovné zařízení a hlavně pak, aby se mládež více orientovala na tělovýchovu a sport a nehledala pochybnou zábavu jinde. V tomto směru je třeba, aby na naši mládež působili nejen funkcionáři TJ, ale zejména rodiče a škola. Mládež má v TJ možnost zapojit se do šachového kroužku ve škole, do oddílu kopané a odboru turistiky, kde v letošním roce uvažujeme o vytvoření mládežnické skupiny.

Pokud se týká základní rekreační tělesné výchovy, máme pro ženy k dispozici tělocvičnu v základní škole vždy v pondělí a pro muže ve čtvrtek.

V rámci oslav 40. výročí založení VD Lipta uskutečnila naše TJ v jubilejním roce 1986 celkem 14 sportovních a společenských akcí. Nejpopulárnější byly turistické pochody organizované ve spolupráci s VD Lipta. Dne 25. 5. 1986 se uskutečnil na trase Vsetín-Liptál pochod s exkurzí na prov. 11 Liptál, kterého se zúčastnilo celkem 57 účastníků. Pochod byl zakončen sportovně brannými akcemi a přátelskou besedou s pohoštěním. Druhý pochod se konal dne 11.10. 1986 po krásných hřebenech z Hoštálkové přes Troják a Karešnice s cílem na provozovně 12 Kateřinice. Vedení provozovny ve spolupráci s pracovníky ústředí zde připravili pro 150 účastníků pěkné přivítání s uspořádáním her a soutěží pro děti i dospělé. Akce byla zakončena družnou zábavou s bohatým pohoštěním s hudbou. U obou akcí byly výdaje spojené s pohoštěním hrazeny z dobrovolných příspěvků 2,-Kčs, které členové našeho družstva poskytují měsíčně srážkou ze mzdy ve prospěch těchto tělovýchovných akcí. Tento způsob samofinancování se nám velmi osvědčil a umožnil nám i zakoupení vybavení /batohů/, které si modou členové VD zapůjčovat.

Na předvýročních členských schůzích provozoven v březnu budou pak všichni členové provozoven seznámeni s vyúčtováním těchto prostředků za rok 1986.

Pro velký zájem členů VD uvažujeme i v roce 1987 s podobnými akcemi s cílem na ostatních našich provozovnách.

Naše TJ dosáhla v roce 1986 i jiných významných úspěchů. Ve sběru druhotných surovin odevzdala celkem 90 q železa, ve sklizni sena 481 q s umístěním na II. místě v okrese a odpracováno bylo celkem 1 325 brigádnických hodin.

Nejdůležitější akcí v roce 1986 bylo vybudování cvičného a školního hřiště v Liptále, což velkou měrou přispěje k rozvoji tělovýchovy školní mládeže, neboť škola v Liptále nemá vlastní hřiště. Akce byla vybudována v rámci akce "Z" formou sdružených prostředků MNV Liptál a ČSVD Praha. S oficiálním otevřením tohoto hřiště uvažujeme v letošním roce, který je pro naši TJ jubilejním, neboť v něm oslavujeme 75. výročí vzniku naší tělovýchovné organizace v Liptále, kterou v roce 1912 založil liptálský učitel František Plachý.

Závěrem děkuji za dobrou spolupráci v roce 1986 OV ČSTV Vsetín, představenstvu VD Lipta, ČSVD Praha, KV ČSVD Ostaava, MNV Liptál, JZD Svornost Liptál, ZS Liptál, všem složkám NF v obci a všem aktivním funkcionářům TJ Start. Do další záslužné činnosti přeje výbor TJ Start Lipta Liptál všm členům TJ a členům družstva hodně úspěchů a zdraví.

Josef Vychopen
Předs. TJ Start Lipta Liptál

PLÁN KULTURNÍCH AKCÍ

Májová veselice	/MV NF/	30.5.87 /6.6.87/
Taneční zábava	/SSM JZD Svornost/	20.6.87
Taneční zábava	/TJ Start-turist-*/	26.6.87
Červnová noc	/SPO/	27.6.87
Turnaj v kopané mužů /		28.6.87
Přednáška pro občany o PO		duben
Kurz studené kuchyně /VO SSM/		duben
Přednáška o ochraně přírody /MS Liptál/		červen

U příležitosti oslav osvobození obce dne 4.5. 87 bude na ZŠ uspořádán Memoriál Jaroslava Dani. Zároveň proběhne u památníku obětí I. a II. světové války vzpomínková akce.

ZE ŽIVOTA SVPT

Čas nezadržitelně ubíhá a už máme čtvrt roku za sebou. Letošní zima byla mimořádně tuhá a dlouhá. Ti starší mezi námi vzpomínali na stejné zimy svého mládí. Náš 170 členný kolektiv Souboru valašských písní a tanců Lipta Liptál /dále jen SVPT/ však bez ohledu na zimní období pracuje naplno. Všechny pět skupin tanečnic a muzika pilně nacvičují na sezonu.

Děti, kterých máme téměř 100, mají za sebou okresní soutěž osmnácti dětských souborů pořádanou okresním kulturním střediskem v Zubří v sobotu 28. 3. 1987. Děti byly zastoupeny ve všech třech věkových kategoriích, čímž se nemohl pochlubit žádný ze zúčastněných souborů. Zájem o folklór mezi dětmi a jejich rodiči je pro nás potěšující, je podporou v naší každodenní práci. A jak děti v Zubří obstály? Do krajské soutěže postoupily na základě výroku poroty tři soubory: Vsačánek, Kyčera a Malá Jasénka. Naše děti byly zařazeny mezi tři náhradníky na postup. Umístění považujeme za úspěch Malé Lipty, neboť poprvé v historii existence souboru dětí jsme se dostali do bodového hodnocení. A co víc, děti předvedly velmi pěkný výkon a zúročily tak desítky a stovky hodin svého nácviku a práce jednotlivých vedoucích Miroslava Ekarta, Jitky Matějkové a Jarmily Pírkové. Příznivý ohlas měla naše programová čísla i mezi diváky - laiky, ať už z jiných souborů či od nás z Liptálu. Nyní se již děti pilně připravují na pravidelné folklorní slavnosti, a to Strážnice /26. a 27. červen/, Rožnov pod Radhoštěm /4. a 5. červenec/ a Liptál /22. a 23. srpen/.

Základní soubor čeká letos bohatá domácí sezóna. Prvomájové oslavy zpestří svým programem na Horní Bečvě, 21. června se círky a ogaři z Liptálu představí v Janovicích /okr. Frýdek Místek/ na Ondrášovských slavnostech. Nebude chybět ani v Rožnově 5. července, a to v přírodním amfiteátru v dřevěném městečku od 16. do 17. hodin. Na 22. a 23. srpna připravujeme Liptálské slavnosti. Jejich součástí bude nedělní průvod obcí. Našimi hosty ze zahraničí budou letošní soubory z Maďarska a Polska. Na slavnostech se představí celý náš 170 členný soubor - od nejmenších dětí, až po dřívější tanečnický a muzikantý vedené M. Žůrkem a K. Mrlinou. V jednání pro ukázkou našich folklorních programů jsou další akce, které budou zpřesňovány, jako např. účast na národním finále Sokolovského závodu branné zdatnosti mládeže v Orlických horách, vystoupení u příležitosti sjezdu výrobních družstev ČSR v Paláci kultury v Praze, apod.

SVPT připravuje nový program, se kterým vystoupí v okresní soutěži dospělých folklorních souborů počátkem roku 1988.

Kromě těchto kulturních akcí musíme v letošním roce vybudovat v kulturním areálu pevné podium a spádové pevné hlediště pro 1 300 sedících diváků. Součástí areálu bude zařízení pro možnost promítání širokoúhlých filmů v letním období.

Úkoly, které stojí před celým naším kolektivem, jsou nemalé. Vyžadují desítky a stovky hodin obětavců, kteří bez ohledu na své osobní pohodlí pomáhají budovat naši obec. Letos máme za sebou již více než 800 brigádnických hodin na úpravě sociálního zařízení u nácvičného sálu MNV. Dobudování kulturního areálu není myslitelné bez pomoci ostatních liptálských občanů; vždyť zařízení nebude sloužit jen SVPT na slavnosti, ale všem složkám NF, všem občanům, kterým není život v obci lhostejný, ale dovedou se jej zúčastnit jak s motykou či lopatou v ruce, tak i ve svátečním.

ing. Ladislav Michálek
vedoucí SVPZ

KULTURA A SPORT V 1. ČTVRTLETÍ

Podle plánu se uskutečnily 3 přednášky - Výchova mladé generace /SRPS/, beseda s diapozitivy /TJ Start/, beseda s diapozitivy /DV Jednota/. Těchto akcí se zúčastnilo 110 občanů. V oblasti společenské zábavy se uskutečnily 3 plesy /SPO, SRPS, SVPT a taneční zábava VO SSM.

Kulturní úroveň uskutečněných akcí byla dobrá. Kladně lze hodnotit u proběhnutých zábav i pořadatelskou službu, která se ve srovnání s loňským rokem podstatně zlepšila.

Ze sportovních akcí se uskutečnily lyžařské závody O pohár Štěpána Kováře, běžecké závody Okolo Liptálu a u příležitosti MDŽ připravil pro ženy ČSCK, ČSŽ a TJ Start veřejné taneční a gymnastické vystoupení členek TJ MEZ Vsetín.

M. Sušňová
předsedkyně ŠKK

NEPŘEHLÉDNĚTE !

U příležitosti Liptálských slavností bude otevřena výstava Výrobky liptálských občanů. Prosíme všechny občany, kteří se ve svém volném čase zabývají ručními pracemi /pletením, háčlováním, paličkováním, vyšíváním, tkaním/, výtvarnými pracemi /malbou obrazů, uměleckým fotografováním, .../, pracím se dřevem a kovem /vařezáváním, kováním, soustružením, .../ a lidovou uměleckou výrobou /výroba metel, košíků, .../, aby si své výrobky na tuto výstavu připravili.

POSLÁNÍ SOC.-ZDRAVOTNÍ KOMISE

Při posledních volbách do zastupitelských orgánů v roce 1986 byli zvoleni do sociálně zdravotní komise při MNV Liptál tyto členové: Machová Alena, Liptál 169, tel. 3396

Burjanová Jarmila, Liptál 124

Rezníčková Dana, Liptál 410, tel. 3345

Geržová Zdenka, Liptál 88, tel. 3350

Horká Jiřina, Liptál 405

Úkolem a náplní práce sociálně-zdravotní komise je především neustálá péče o přestárlé, osamocené a nemocné občany naší obce, kteří si pro nemoc a pokročilý věk nemohou zabezpečit potřebné služby.

Dále tato komise vyřizuje žádosti o příspěvek pro bezmocné, žádosti o opakovanou finanční výpomoc od ONV Vsetín. Komise v naší obci hospodářší s fondem ztv. doplňkové péče, který činí pro obec Liptál 20 tisíc Kčs. Tato částka se rozděluje 2x ročně těm občanům, kteří podle objektivního posouzení sociální komise tuto výpomoc potřebují.

Přes snahu všech členů sociální komise a všech poslanců MNV Liptál, nelze postřehnout nebo znát všechny sociálně potřebné občany. Je třeba, aby ti, kteří pomoc potřebují nebo jejich spoluobčané, se vždy obrátili na členy sociální komise nebo na poslance, kteří již dle možností zlepšení sociálních podmínek zajistí.

Machová Alena
předsedkyně sociálně-zdrav. komise

PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVA

Dětství je zákonitá fáze života člověka, v níž má předškolní působení své důležité místo. V MŠ pobývají děti ve vymezených, zvláště pro děti vybavených prostorách. Pohybují se v dětském kolektivu po celý den. Soudružky učitelky a další pracovnice MŠ jim poskytují veškerou potřebnou péči. Cílem předškolní výchovy v MŠ je zabezpečovat všestranný harmonický rozvoj dětí v souladu s jejich věkovými možnostmi a zvláštnostmi tak, aby v šestém roce svého života byly schopné se úspěšně začlenit do soustavného výchovně vzdělávacího procesu na ZŠ. Příprava na školu je plánovaná výchovně vzdělávací práce, při které učitelka vymezí úkol, obsah i vhodný metodický postup a vyžaduje, aby jí všechny děti aktivně plnily podle jejich pokynů.

Výchova a vzdělávání dětí v MŠ je rozčleněna do předem vymezených a trvale časově ohraničených vyučovacích hodin. Během týdne se střídají zaměstnání v tělesné, rozumové, jazykové, literární, matematické, hudební, výtvarné a pracovní výchovy. Úkoly jsou v nich členěny do tří věkových skupin a vzájemně se prolínají. Mladší děti mají jedno zaměstnání denně, starší děti dvě.

Úkolem tělesné výchovy je péče o správný růst dítěte a vypěstování základních pohybových dovedností. To se uskutečňuje v těchto okruzích: zdravotní cviky, chůze, běh, skok, lezení, házení, akrobatické cviky a hudebně pohybová výchova. Úkolem rozvíjení poznání je vést děti k osvojení základních pravdivých poznatků o přírodě a společnosti. Děti se učí orientovat ve svém okolí. Cílem jazykové výchovy je osvojit si základy spisovné řeči, rozvíjet slovní zásobu a souvislé vyjadřování. Děti se učí správně pojmenovat předměty a děje a hovořit o nich. Procvičují si správnou výslovnost všech hlásek. Matematické představy se vytvářejí v průběhu hraných činností, které jsou záměrně voleny tak, aby dítě získalo první zkušenosti s potřebnými matematickými pojmy. Např. určují tvary a velikosti předmětů, jejich polohu, třídí předměty podle vlastností, tvoří skupiny, ... Cílem hudební výchovy je podchytit přirozený zájem dětí o hudební činnosti, rozvíjet jejich hudebnost činnostmi pěveckými, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovémi. Děti se učí nové písně, doprovázení je na rytmické nástroje, tančí jednoduché tanečky a hrají pohybové hry se zpěvem. Učí se poslouchat písně a skladby a rozumět jim. Při výtvarných činnostech si dítě osvojuje okolní skutečnosti, hmotný svět, vyjasňuje si souvislosti a vztahy mezi lidmi a věcmi. Výtvarné zaměstnání obsahuje kreslení, malování, modelování, plošné i prostorové vytváření a konstruování. Úkoly pracovní výchovy se plní během celého dne a zahrnují sebeobsluhu, úklidové práce, péstitelské a veřejně prospěšné činnosti. V literární výchově je nutné vytvářet u dětí zájem o literaturu a dramatické umění. Děti se seznamují s říkadly, básněmi, pohádkami a příběhy formou poslechu, vyprávěním, mánáskovým nebo ~~xxx~~ loutkovým divadlem.

Mateřská škola je při vhodném a jednotném spojení s rodinou je institucí, která zajišťuje nejprogresivnější formou výchovné působení v předškolním období. Proto je třeba věnovat utváření dítěte předškolního věku přinejmenším stejnou pozornost jako utváření člověka ve věku pozdějším.

ŠKK

VOLBA POVOLÁNÍ - příprava pro práci a život

Heslo, které je nadpisem tohoto článku, mohou všichni žáci číst na chodbě naší základní školy. Ukazuje na význam rozhodnutí o budoucím povolání. Vědeckotechnický pokrok a změny v oblasti práce se musí výrazně promítat jako do přípravy mladé generace na povolání i občanský život. Proto byla uzákoněna osmiletá základní škola, na kterou navazují tři druhy středních škol: gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště. Byla stanovena povinná desetiletá školní docházka; znamená to, že každý žák musí po úspěšném absolvování 8. ročníku ZŠ přejít do některého typu střední školy, kde povinnou školní docházku dokončí.

Gymnázia - poskytují žákům úplné střední vzdělání všeobecné a základy odborné přípravy. Připravují žáky pro studium na vysokých školách. Obdobou jsou vojenská gymnázia, která všem svým absolventům zaručují přijetí na vysokou vojenskou školu.

Střední odborné školy - poskytují úplné střední vzdělání odborné a připravují pro funkce v různých odvětvích národního hospodářství. Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Školy mají tato zaměření: střední průmyslové školy, střední zemědělské školy, střední ekonomické školy, střední pedagogické školy, střední zdravotnické školy, atd. Vojenské střední odborné školy poskytují navíc vojensko-odborné vzdělání v oborech jako je elektrotechnika, elektronika, chemie, dopravní technika všech druhů apod.

Střední odborná učiliště - připravují mládež pro výkon dělnických povolání ve dvouletých a tříletých učebních oborech a ve čtyřletých studijních oborech. Příprava je ukončena v učebních oborech závěrečnou zkouškou, ve studijních oborech maturitní zkouškou.

J. Hejtmánková
vých. poradce ZŠ Liptál

OHLÉDNUTÍ ZA ANKETOU

V minulém čísle Zpravodaje vyšla anketa, která měla alespoň částečně zhodnotit úroveň poskytovaných služeb v naší obci jak v oblasti obchodu, tak i v oblasti místního hospodářství. Tuto anketu pro vás připravila komise obchodu, služeb a místního hospodaření při MNV v Liptále. Celkem bylo rozesláno 300 ks anketních lístků, tedy dost, aby každá rodina mohla dát prostřednictvím ankety své připomínky a třeba i podněty, které služby by se měly v naší obci zlepšit, anebo které by bylo třeba zavést nové. Když byla anketa anonymní, na MNV se vrátilo pouze 46 vyplněných anketních lístků, což svědčí o tom, že asi většina našich občanů je s poskytovanými službami spokojena.

Z takového malého počtu vrácených anketních lístků, ve kterých se objevily opakované připomínky k DP MNV, k provozovněm SD Jednoty a Okres. podniků služeb Vsetín, jsme nemohli komplexně a jednoznačně zhodnotit úroveň poskytovaných služeb v Liptále. Z těchto málo podnětů je však zřejmé, že se v příštím období budeme muset zaměřit na zlepšení zásobování v našich prodejnách, na přístup pracovníků k zákazníkům, na kontrolu dodržování provozní doby prodeje a provozoven, na zvýšení kvality poskytovaných služeb, na rozšíření služeb poskytovaných drobnou provozovnou při MNV a na větší zpopularizování stávajících služeb, neboť řada občanů neví, jaké služby se v naší obci provozují. Chtěli bychom poděkovat všem těm občanům, kteří se zapojili do naší ankety a ujistit je, že jejich připomínky se budou postupně řešit.

Hana Klesková

INFORMACE DROBNÉ PROVOZOVNY

Pro zvýšení informovanosti občanů uvádíme orientační přehled cen za dopravu vozidly drobné provozovny. Např. doprava vozidlem Avia Liptál - Vsetín s ruční nakládkou do 60 minut stojí 61,-Kčs, vozidlem S5T 94,-Kčs. Doprava Liptál - Gottwaldov vozidlem Avia stojí 119,-Kčs, S5T 158,-Kčs.

Jedna hodina zemních prací rypadlem Ostrowek stojí 108,-Kčs, jedna hodina sečení motorovou žačkou MF 70 stojí 45,-Kčs. Ceny jsou stanoveny dle Tsrifu silniční nákladní dopravy pro vnitrostátní přepravu TR 4/84, číslo ceníku VC 21/21.

ing. J. Hala
vedoucí DP

STŘIHOVÁ SLUŽBA A KREJČOVSTVÍ

pracují pro občany Liptálu už více než rok. V minulém roce byly dokončeny úpravy domu služeb, a tak vzniklo pro obě pracovnice této provozovny pěkné pracovní prostředí. I přes skromné začátky lze říci, že kvalita poskytovaných služeb je na velmi dobré úrovni. Piolnou prací si pracovnice získaly dobré jméno, a proto není divu, že počet zakázek trvale stoupá a zákazníci přijíždějí ze širokého okolí. Za minulý rok to bylo téměř 300 vyřízených objednávek bez jediné reklamace.

J. Hala

PROVOZOVNÍ DOBA	KREJČOVSTVÍ	STŘIHOVÉ SLUŽBY
úterý	12,00	- 13,00
středa	7,00	- 13,00
pátek	12,00	- 13,00

informace spoz

Od ledna 1987 se uskutečnila v naší obci beseda s brancí spolu s MNV v Liptále. Na ZS byl slavnostní slib jiskřiček, kterého se zúčastnili zástupci SPOZ. Dětem byly předány upomínkové dárečky. Dne 28.2. 1987 bylo uspořádáno vítání občánků.

narodzení

Valchář Petr, čp.96, nar.6.3.1987
Skrabánek R. domír, čp.95, nar.2.4.1987

úmrtí

Mrnušíková Rpzina, čp.67, Tomana Jan, čp.245, Slováčková Marie, čp.243.

jubilea

- 60 let - Mrnušík Jaroslav, čp.26, nar.8.1.1927, Frýdlová Vlasta, čp.419, nar.5.2.1927, Pivoda Stanislav, čp.312, nar.12.3.1927, Pivodová Eva, čp.312, nar.19.3.1927, Vaculíková Julie, čp.357, nar.21.3.1927, Laštovica Karel, šp.89, nar.25.3.1927, Valchář Jiří, čp.176, nar.12.4.1927, Mrnušík Jaroslav, čp.24, nar.18.4.1927, Tkadlec Jaroslav, čp.253, nar.19.4.1927, Blanaršíková Stěpánka, čp. , nar.28.4.1927.
- 65 let - Mrnušíková Anežka, čp.47, nar.5.1.1922, Vaculíková Jarmila, čp.25, nar.19.1.1922, Řeha Josef, nar.27.1.1922, čp.131, Dědek Josef, čp.205, nar.5.2.1922, Frýdl Karel, čp.332, nar.26.2.1922, Obadal Josef, čp.353, nar.10.3.1922.
- 70 let - Čala Jaroslav, čp.211, nar.13.1.1917, Tučník Josef, čp.356, nar.19.1.1917, Polášek Pavel, čp.114, nar.2.2.1917, Sušnová Vlasta, čp.130, nar.3.4.1917, Danová Marie, šp.296, nar.8.4.1917, Vaculíková Vlasta, čp.53, 8.4.1917, Smilková Rozálie, čp.24, nar.23.2.1917.
- 75 let - Polášek Josef, čp.167, nar.7.1.1912, Slováček Karel, čp.243, nar.15.11.1912, Migdal Josef, čp.175, nar.7.2.1912, Kovaříčková Julie, čp.234, nar.19.2.1912, Frýdlová Františka, čp.105, nar.31.3.1912.
- 80 let - Rezníková Rozálie, čp.148, nar.31.1.1907, Frýdlová Františka, čp.190, nar.3.4.1907.
- 81 let - Jan Talaš, čp.122, nar.21.2.1906
- 82 let - Gerža Pavel, čp.88, nar.24.2.1905, Vaculíková Emílie, čp.362, nar.15.3.1905.
- 84 let - Hajtrová Marie, čp.200, nar.31.1.1903.
- 85 let - Smilek Pavel, čp.174, nar.13.1.1902.
- 87 let - Gerža Josef, čp.258, nar.7.4.1900.
- 93 let - Mrnušíková Anna, čp.70, nar.1.4.1894

blahopřejeme